

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

4251106-1090370-PG

Bijlage(n)

2

Kenmerk afzender

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum 24 oktober 2025
Betreft Aanbieding IGJ jaarrapportage Wafz 2024

Geachte voorzitter,

Hierbij stuur ik u, naar aanleiding van de toezegging gedaan aan het lid Dittrich (T03465), de jaarrapportage 2024 van de Wet afbreking zwangerschap, opgesteld door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

De IGJ brengt jaarlijks verslag uit over de in Nederland uitgevoerde zwangerschapsafbrekingen (tot 24 weken zwangerschapsduur). De rapportage bestaat uit een korte factsheet en een uitgebreide bijlage en geeft een overzichtelijk beeld van de Nederlandse abortuszorg. De rapportage bevat onder meer gegevens over het aantal zwangerschapsafbrekingen per provincie, het aantal zwangerschapsafbrekingen per leeftijdsgroep, de verschillende behandelwijzen en de duur van de zwangerschap. De IGJ baseert de rapportage op basis van de aangeleverde gegevens van alle abortusklinieken en ziekenhuizen.

In 2024 werden in totaal 39.438 zwangerschapsafbrekingen uitgevoerd, 106 meer dan in 2023. Het aantal zwangerschapsafbrekingen bij Nederlandse vrouwen was 35.647, dat is 377 minder dan in 2023. Bij buitenlandse vrouwen vonden 3.132 zwangerschapsafbrekingen plaats, 129 minder dan het jaar ervoor. In 2024 werd 659 keer een afbreking geregistreerd voor een vrouw met woonplaats 'onbekend'. In 2023 was dat aantal 47. Het is niet bekend wat de oorzaak van de stijging is in deze categorie.

De IGJ jaarrapportage omvat alleen kerncijfers, maar geeft geen toelichting of duiding. Het is om die reden niet mogelijk om conclusies te trekken over mogelijke oorzaken van (veranderingen in) het aantal zwangerschapsafbrekingen of andere kerncijfers.

Hoogachtend,

de staatssecretaris Jeugd,
Preventie en Sport,

Judith Zs.C.M. Tielen

Jaarrapportage 2024 Wet afbreking zwangerschap (Wafz)

Oktober 2025

In deze factsheet staan de cijfers over de zwangerschapsafbrekingen in abortusklinieken en ziekenhuizen in Nederland en de BES-eilanden in 2024. Deze klinieken en ziekenhuizen leveren deze cijfers elk jaar aan bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Dit is een wettelijke verplichting volgens de Wet afbreking zwangerschap (Wafz). Samen met de [bijlage Jaarrapportage 2024](#) waarin de cijfers en definities opgenomen zijn, geeft dit een volledig beeld.

Tegelijk met deze factsheet en bijlage zijn op onze website de [kerncijfers van de afgelopen jaren](#) gepubliceerd over 2024.

Aantal zwangerschapsafbrekingen blijft gelijk

In 2024 werden in totaal 39.438 zwangerschapsafbrekingen uitgevoerd, 106 meer dan in 2023. Deze zwangerschapafbrekingen werden uitgevoerd in 19 abortusklinieken en 77 ziekenhuizen.

Het aantal zwangerschapsafbrekingen bij Nederlandse vrouwen was 35.647, dat is 377 minder dan in 2023. Bij buitenlandse vrouwen vonden 3.132 zwangerschapsafbrekingen plaats, 129 minder dan het jaar ervoor.

Opvallend is dat abortusklinieken 659 keer 'onbekend' opgaven, als antwoord op de vraag over de woonplaats van vrouwen met een zwangerschapsafbreking. Vorige jaren was dat aanzienlijk minder vaak het geval. In deze groep was de stijging van het aantal abortussen in 2024 het grootst.

In 2024 was het aantal geboortes hoger dan in het voorgaande jaar. De abortusratio is het aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 levend geboren kinderen per jaar. Doordat het aantal zwangerschapsafbrekingen in hetzelfde jaar licht toenam, daalde de abortusratio van 219 in 2023 naar 215 in 2024.

Net als vorig jaar vonden in absolute zin de meeste zwangerschapsafbrekingen plaats bij vrouwen uit de provincies Noord- en Zuid-Holland. Relatief gezien vonden de meeste zwangerschapsafbrekingen plaats bij vrouwen uit Noord-Holland.

Aantal zwangerschapsafbrekingen per leeftijd

In 2024 waren er 2.814 zwangerschapsafbrekingen bij tieners (tot 20 jaar), 76 minder dan in 2023.

Absoluut gezien vonden ook in 2024 de meeste zwangerschapsafbrekingen plaats bij vrouwen in de leeftijdscategorie 30 tot en met 34 jaar, kort daarop gevolgd door de leeftijdscategorie 25 tot en met 29 jaar.

Kerncijfers zwangerschapsafbrekingen

Jaarlijks rapporteert de inspectie over de zwangerschapsafbrekingen. Het gaat om afbrekingen tot 24 weken zwangerschapsduur¹.

Kerncijfers zwangerschapsafbrekingen	2023	2024
Totaal aantal zwangerschapsafbrekingen	39.332	39.438
Zwangerschapsafbrekingen bij Nederlandse vrouwen	36.024	35.647
Zwangerschapsafbrekingen bij buitenlandse vrouwen	3.261	3.132
Zwangerschapsafbrekingen onbekend	47	659
Abortuscijfer (aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 vrouwen 15-45 jaar)	10,8	10,6
Abortusratio (aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 levendgeborenen)	219	215
Zwangerschapsduur bij afbreking eerste trimester t/m 12+6 weken	34.316	34.902
Zwangerschapsduur bij afbreking tweede trimester 13 t/m 23+6 weken	5.016	4.536
Zwangerschapsafbrekingen bij tieners < 20 jaar	2.890	2.814
Zwangerschapsafbrekingen bij tieners < 15 jaar	107	65
Zwangerschapsafbrekingen in een abortuskliniek (n=19)	36.437	36.740
Zwangerschapsafbrekingen in een ziekenhuis (n=77)	2.895	2.698
Instrumentele behandelingen	5.140	8.647
Medicamenteuze behandelingen	16.082	16.251
Combinatie medicamenteus/instrumenteel	18.092	14.430
Lokale anesthesie	2.895	2.743
Intraveneuze anesthesie	20.679	21.050
Zwangerschapsafbreking op basis van resultaten prenatale diagnostiek	4,6%	4,3%
Vrouwen met één of meer complicaties bij de behandeling	2,8%	3,3%

Zwangerschapsafbrekingen naar duur van de zwangerschap

De meeste zwangerschapsafbrekingen vonden ook in 2024 plaats in het eerste trimester van de zwangerschap, 88%. Daarvan vond 79% plaats in de eerste acht weken (tot en met acht weken en zes dagen) van de zwangerschap. In het tweede trimester van de zwangerschap vond 12% van alle zwangerschapsafbrekingen plaats.

Locatie zorgverlening

Het overgrote deel van de zwangerschapsafbrekingen vond weer plaats in abortusklinieken: 93%. De rest vond plaats in ziekenhuizen die in Nederland allemaal over een Wafz-vergunning beschikken.

Behandeling en nazorg

Het aantal medicamenteus en instrumenteel gecombineerde behandelingen nam verder af naar 37%, terwijl het aandeel instrumentele behandelingen opnieuw toenam naar 22%. Het aandeel medicamenteuze behandelingen bleef nagenoeg gelijk.

De meest voorkomende complicatie was ook in 2024 een incomplete abortus, gevolgd door bloedverlies > 500 ml.

Nacontrole ontbrak opnieuw vaker bij behandelde vrouwen in een abortuskliniek (5% in 2022 kreeg geen nacontrole, 9% in 2023 en 20% 2024). In ziekenhuizen kregen vrouwen juist voor het derde opeenvolgende jaar vaker een nacontrole. In slechts 4% vond daar geen nacontrole plaats.

Abortuszorg in Nederland

De abortuszorg in Nederland is geregeld bij wet in de [Wet afbreking zwangerschap \(Wafz, 1984\)](#). Deze wet bepaalt het kader waarbinnen de zorgverlening kan plaatsvinden.

Een instelling moet over een Wafz vergunning beschikken om een zwangerschap te mogen afbreken.

Jaarlijks maakt de inspectie de aan de Wafz gekoppelde registraties openbaar. U vindt [alle jaarrapportages op onze website](#).

Zwangerschappen kunnen medicamenteus, instrumenteel of gecombineerd worden afgebroken. Bij de instrumentele of gecombineerde behandelingen krijgt de vrouw meestal sedatie of algehele anesthesie. Ook lokale anesthesie met verdoving van de baarmoederhals is mogelijk.

¹ De zogeheten 'late zwangerschapsafbrekingen' (vanaf 24 weken) worden gemeld bij [de Beoordelingscommissie Late Zwangerschapsafbreking en Levensbeëindiging bij pasgeborenen](#)

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bijlage

Jaarrapportage 2024 Wet afbreking zwangerschap (Wafz)

Oktober 2025

Inhoud

Cijfers jaarrapportage Wafz 2024	3
Bijlage 1 - Definities van gebruikte begrippen	4
Bijlage 2 - Aantal zwangerschapsafbrekingen	6
Bijlage 3 - Abortuscijfer en abortusratio	7
Bijlage 4 - Kenmerken vrouw	8
Bijlage 5 – Toegankelijkheid	10
Bijlage 6 – Besluitvorming	13
Bijlage 7 – Behandeling	15
Bijlage 8 - Nazorg	18

Cijfers jaarrapportage Wafz 2024

Methode

Ziekenhuizen en abortusklinieken met een Wafz-vergunning moeten conform de Wafz ieder jaar gegevens aanleveren aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) over de bij hen verrichte zwangerschapsafbrekingen. De gegevens worden door middel van een elektronisch Modelformulier geanonimiseerd en geaggregeerd aangeleverd. De inspectie brengt alle door het veld aangeleverde gegevens samen in een database. Ieder jaar brengt de inspectie daarover een jaarrapportage uit. In 2020 is deze jaarrapportage voor het eerst gesplitst in een factsheet en een aparte bijlage met definities en cijfers.

Indien relevant worden de gegevens over 2024 vergeleken met de gegevens uit 2022 en 2023 en/of met de gegevens van de voorgaande vijfjaarsperioden.^{1,2}

Gezien de wettelijke bepalingen leveren de instellingen alleen geaggregeerde gegevens aan. Daardoor is het niet mogelijk om correlaties vast te stellen tussen de verschillende onderdelen van de registratie en worden in dit rapport alleen de 'rechte tellingen' weergegeven.

De gerapporteerde gegevens betreffen de periode 1 januari tot en met 31 december 2024.

¹ Voor meer informatie over voorgaande jaren: de jaarrapportages zijn op www.igj.nl gepubliceerd.

² Het Modelformulier waarmee de gegevens worden aangeleverd, is per 1 januari 2011 op onderdelen gewijzigd. Daarbij zijn definities aangescherpt en is met betrekking tot de zorginhoud een aantal items toegevoegd of uitgebreid. Daardoor is vergelijking met de jaren voor 2011 niet op alle onderdelen mogelijk.

Bijlage 1 - Definities van gebruikte begrippen

De belangrijkste begrippen met betrekking tot de abortushulpverlening gebruikt in deze rapportage worden hier in alfabetische volgorde toegelicht. Begrippen binnen een definitie die elders in de definitielijst staan beschreven, zijn aangegeven met een asterisk (*).

Abortuscijfer

Het abortuscijfer (*abortion rate*) wordt internationaal gedefinieerd als het aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 vrouwen in de vruchtbare leeftijd (15 tot en met 44 jaar).

Abortusratio

De abortusratio (*abortion ratio*) kent internationaal twee verschillende definities:

- > het aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 levend geboren kinderen in het betreffende jaar;
- > het aantal zwangerschapsafbrekingen per 100 zwangerschappen (exclusief spontane abortus).

Omdat voor de tweede definitie een aantal aannames moet worden gedaan met betrekking tot aantal spontane zwangerschapsafbrekingen en definiëring heeft de eerste definitie de voorkeur.

Abortuspil

De 'abortuspil' uit het spraakgebruik is in werkelijkheid een behandeling met twee verschillende medicijnen. De eerste medicatie (de feitelijke abortuspil) wordt in abortuskliniek of ziekenhuis ingenomen; de tweede medicatie na 36 tot 48 uur thuis of in de instelling. Na twee tot drie weken volgt een nacontrole. De abortuspil is in Nederland geregistreerd tot negen weken amenorroeduur* en kan dus zowel bij de overtijdbehandeling* als bij een latere zwangerschapsafbreking als behandelingsmethode worden gekozen. De abortuspil is niet hetzelfde als de morning-afterpil*. In ziekenhuizen wordt de abortuspil ook off-label gebruikt na de zwangerschapsduur van 8 weken en 6 dagen.

Amenorroeduur

De periode verstreken sinds de eerste dag van de laatste menstruatie.

Beraadtermijn

Per 1 januari 2023 is de wettelijke vastgestelde minimale beraadtermijn van 5 dagen komen te vervallen. In plaats hiervan stellen de vrouw en de arts, met in achtneming van de eisen met betrekking tot hulpverlening en besluitvorming, in gezamenlijk overleg een termijn vast die voorafgaat aan de afbreking van de zwangerschap. In de jaarrapportage wordt vanaf dit jaar gesproken over tijdsverloop tussen datum eerste gesprek en behandeling, conform de uitvraag.

Besluit afbreking zwangerschap (Bafz)

Algemene Maatregel van Bestuur waarin voorschriften zijn opgenomen voor de uitvoering van de Wet afbreking zwangerschap*.

Buitenlandse vrouwen

Vooralsnog is aparte registratie niet mogelijk voor vrouwen woonachtig op de BES eilanden, zij worden tot op heden geregistreerd bij de optie 'ander land' en vallen daardoor volledig in de categorie 'buitenlandse vrouwen'.

Eerste trimester zwangerschapsafbreking

Zwangerschapsafbreking tot en met een amenorroeduur van 12 weken en 6 dagen*. Abortusklinieken en ziekenhuizen met een Wafz-vergunning kunnen eerste trimester zwangerschapsafbrekingen uitvoeren.

Late zwangerschapsafbreking

Afbreking van de zwangerschap vanaf 24 weken amenorroeduur*. Deze afbrekingen worden gemeld en beoordeeld binnen de [Beoordelingscommissie Late Zwangerschapsafbreking en Levensbeëindiging bij Pasgeborenen](#) (LZALP).

Morning-aftermethoden

De morning-afterpil (werkzaam bij inname tot uiterlijk 72 uur na onbeschermd geslachtsgemeenschap) veroorzaakt uitstel of blokkering van de eisprong en innesteling en voorkomt daarmee conceptie. De morning-afterpil is sinds 2004 zonder recept verkrijgbaar bij apotheek en drogist. De morning-afterspiraal (tot uiterlijk 5 dagen na onbeschermd geslachtsgemeenschap) voorkomt innesteling van een bevruchte eicel in de baarmoeder. Deze morning-aftermethoden vallen *niet* onder de Wafz (Wafz, artikel 1 lid 2) en zijn niet in de abortusregistratie opgenomen. De morning-afterpil wordt vaak met 'abortuspil'* en 'overtijdbehandeling'* verward.

Tweede trimester zwangerschapsafbreking

Zwangerschapsafbreking vanaf een amenorroeduur* van 13 weken en 0 dagen tot aan de levensvatbaarheidsgrens. Voor het verrichten van tweede trimesterzwangerschapsafbrekingen stellen de Wafz en het Bafz extra eisen aan de abortusklinieken, die daarvoor een aparte vergunning moeten hebben.

Wet afbreking zwangerschap (Wafz)

De Wet afbreking zwangerschap, 'houdende regelen met betrekking tot het afbreken van zwangerschap' werd in 1981 door de Eerste Kamer aangenomen en trad in 1984 in werking.

Bijlage 2 - Aantal zwangerschapsafbrekingen

Tabel A: Zwangerschapsafbrekingen naar herkomst cliënt

Aantal zwangerschapsafbrekingen naar herkomst cliënten, uitgesplitst naar woonland, in aantallen, in de periode 1980-2024.

Land van vestiging	1980*	1985**	1990	1995	2000	2005	2009***	2015	2020	2021	2022	2023	2024
Nederland	19.700	17.251	18.384	20.932	27.205	28.738	28.319	26.916	28.532	28.089	32.339	36.024	35.647
België/ (Luxemburg)	7.100	5.044	3.524	2.247	1.473	913	803	530	330	371	452	417	435
Duitsland ¹	26.200	8.297	6.517	2.982	1.603	1.148	1.123	1.146	1.125	1.011	1.256	1.362	1.336
Frankrijk	--	--	--	--	--	--	--	1.348	590	501	411	383	345
Ierland	--	--	--	--	--	--	--	34	9	41	13	10	10
Polen	--	--	--	--	--	--	--	227	308	656	630	536	371
Spanje ²	--	6.344	313	242	7	12	18	--	--	--	--	--	--
Overige landen ³	3.400	966	1.498	2.236	3.038	2.167	2.111	597	456	374	496	553	635
Onbekend	--	40	6	46	9	4	53	5	14	6	9	47	659
<i>Totaal</i>	<i>56.400</i>	<i>37.972</i>	<i>30.242</i>	<i>28.685</i>	<i>33.335</i>	<i>32.982</i>	<i>32.427</i>	<i>30.803</i>	<i>31.364</i>	<i>31.049</i>	<i>35.606</i>	<i>39.332</i>	<i>39.438</i>

* 1980: Bron Stimezo Nederland 1984 (door Stimezo geregistreerde aantallen van de abortusklinieken en de geschatte aantallen van de ziekenhuizen)

** vanaf 1985: Uit wettelijk verplichte abortusregistratie (inclusief apart opgegeven overtijdbehandelingen, zie hoofdstuk 3.3)

*** Voor gebruik gegevens 2009 in plaats van 2010: zie hoofdstuk 1.3.

¹ Tot 1990: West-Duitsland

² In de – in 1984 wettelijk vastgestelde – registratieformulieren werden Duitsland, België/Luxemburg en Spanje gespecificeerd. Dit waren destijds de meest voorkomende landen. In de registratieformulieren die per 1 januari 2011 van kracht werden wordt België apart genoemd, zijn Frankrijk, Ierland en Polen toegevoegd en zijn Luxemburg en Spanje als aparte categorie afgefallen.

³ Dit is voornamelijk inclusief de BES-eilanden.

Bijlage 3 - Abortuscijfer en abortusratio

Tabel B: Abortuscijfer

Aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 vrouwen van 15 tot 44 jaar in Nederland woonachtig*, in de periode 1990-2024.

Jaar	Aantal in Nederland wonende behandelde vrouwen	Abortuscijfer per 1.000 in Nederland wonende vrouwen
1990	18.384	5,2
1995	20.932	6,0
2000	27.205	8,0
2005	28.738	8,6
2010**	26.724	8,7
2015	26.916	8,6
2020	28.532	8,9
2021	28.089	8,7
2022	32.339	9,9
2023	36.024	10,8
2024	35.647	10,6

* Gebaseerd op het aantal vrouwen 15-44 jaar volgens opgave Centraal Bureau voor de statistiek (van 1990 t/m 1995 gemiddeld over het jaar; van 1996 t/m 2009 op basis van peildatum 1 januari van het betreffende jaar, vanaf 2010 gemiddeld over het jaar).

** Gebaseerd op geschatte gegevens

Tabel C: Abortusratio

Aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 levendgeborenen in de periode 1990-2024.

Jaar	Aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 levendgeborenen
1990	93
1995	110
2000	132
2005	153
2010***	152
2015	158
2020	169
2021	157
2022	193
2023	219
2024	215

*** Gebaseerd op geschatte gegevens

Bijlage 4 - Kenmerken vrouw

Zwangerschapsduur; leeftijd; aantal kinderen waarvoor zij zorg draagt; aantal eerdere zwangerschapsafbrekingen.

Tabel D: Zwangerschapsduur

Zwangerschapsduur ten tijde van de afbreking in aantallen, naar ziekenhuis of kliniek, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Aantal weken	2022	2023	2024
4 weken	102	96	132
5 weken	483	453	323
6 weken	486	441	379
7 weken	290	302	203
8 weken	192	155	146
9 weken	108	86	74
10 weken	52	36	35
11 weken	56	41	56
12 weken	79	79	93
13 weken	163	185	177
14 weken	187	166	191
15 weken	147	160	146
16 weken	102	109	105
17 weken	73	72	94
18 weken	50	53	63
19 weken	53	44	47
20 weken	66	69	70
21 weken	100	71	92
22 weken	84	105	96
23 weken	122	134	152
Niet ingevuld	25	38	24
Totaal	3.020	2.895	2.698

Kliniek

Aantal weken	2022	2023	2024
4 weken	2.386	2.773	3.247
5 weken	7.535	8.275	9.163
6 weken	8.357	10.121	10.600
7 weken	3.446	4.608	4.197
8 weken	3.147	3.112	2.866
9 weken	1.678	1.472	1.375
10 weken	848	869	739
11 weken	669	652	635
12 weken	504	476	426
13 weken	453	388	428
14 weken	498	484	380
15 weken	522	524	445
16 weken	539	492	421
17 weken	410	454	407
18 weken	325	352	258
19 weken	414	371	343
20 weken	366	353	385
21 weken	383	341	308
22 weken	93	105	83
23 weken	0	0	0
Niet ingevuld	13	215	34
Totaal	32.586	36.437	36.740

Totaal

Aantal weken	2022	2023	2024
4 weken	2.488	2.869	3.379
5 weken	8.018	8.728	9.486
6 weken	8.843	10.562	10.979
7 weken	3.736	4.910	4.400
8 weken	3.339	3.267	3.012
9 weken	1.786	1.558	1.449
10 weken	900	905	774
11 weken	725	693	691
12 weken	583	555	519
13 weken	616	573	605
14 weken	685	650	571
15 weken	669	684	591
16 weken	641	601	526
17 weken	483	526	501
18 weken	375	405	321
19 weken	467	415	390
20 weken	432	422	455
21 weken	483	412	400
22 weken	177	210	179
23 weken	122	134	152
Niet ingevuld	38	253	58
Totaal	35.606	39.332	39.438

Tabel E: Leeftijd vrouw bij behandeling
Leeftijd van de vrouw bij de behandeling in aantallen, 2022 – 2024.

Leeftijd	2022	2023	2024	'abortuscijfer' per leeftijds-categorie 2024
< 15 jaar	81	107	65	--
15 t/m 19 jaar	2.621	2.783	2.749	5,5
20 t/m 24 jaar	7.392	8.285	8.370	14,3
25 t/m 29 jaar	8.215	9.158	9.200	15,9
30 t/m 34 jaar	8.340	9.269	9.243	15,5
35 t/m 39 jaar	6.115	6.707	6.707	11,8
40 t/m 44 jaar	2.562	2.749	2.788	5,2
≥ 45 jaar	267	254	289	--
Niet ingevuld	13	20	27	--
Totaal	35.606	39.332	39.438	--

Tabel F: Aantal kinderen vrouw
Aantal kinderen dat de vrouw heeft gekregen en/of waarvoor de vrouw zorg draagt in percentages van het totaal aantal behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Aantal kinderen	2022 n = 35.606 %	2023 n = 39.322 %	2024 n = 39.438 %
0	51,0	51,5	51,9
1	17,2	18,0	17,1
2	20,0	18,9	18,4
3	8,0	7,9	7,3
4	2,5	2,5	2,4
5	0,7	0,7	0,7
6	0,2	0,2	0,3
>6	0,1	0,1	0,2
Niet ingevuld	0,2	0,1	1,9

Tabel G: Aantal eerdere zwangerschapsafbrekingen
Aantal eerdere zwangerschapsafbrekingen, in percentages van behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Aantal eerdere zwangerschaps- onderbrekingen	2022 n = 35.606 %	2023 n = 39.322 %	2024 n = 39.438 %
0	68,5	67,3	66,5
1	20,7	22,7	22,1
2	6,4	6,0	6,1
3	2,1	1,8	1,8
4	0,8	0,7	0,7
5	0,3	0,3	0,2
>5	0,3	0,3	0,2
Niet ingevuld	0,9	0,9	2,4

Bijlage 5 – Toegankelijkheid

Woonplaats cliënt naar provincie; aantal Wafz-vergunningen voor ziekenhuizen en klinieken; zwangerschapsafbrekingen naar provincie, trimester, ziekenhuis of kliniek.

Tabel H: Woonplaats cliënt naar provincie

Woonplaats cliënten naar provincie, in percentages van behandelde vrouwen die in Nederland woonachtig waren, 2022 – 2024.

Provincie	2022 n = 22.339 %	2023 n = 36.024 %	2024 n = 35.647 %	'abortuscijfer' per provincie 2024
Groningen	3,1	3,2	3,2	9,5
Friesland	2,4	2,3	2,3	7,5
Drenthe	1,5	1,4	1,6	7,3
Overijssel	4,5	4,6	4,7	7,8
Gelderland	8,2	8,3	8,0	7,5
Flevoland	3,9	4,0	3,7	14,6
Utrecht	7,3	6,9	7,7	9,7
Noord-Holland	22,5	22,9	22,6	13,4
Zuid-Holland	26,9	26,6	26,6	12,6
Zeeland	1,6	1,8	1,7	9,7
Noord-Brabant	13,1	13,1	12,9	9,7
Limburg	5,1	4,9	4,9	9,2

Tabel I: Aantal Wafz-vergunningen

Aantal Wafz-vergunningen voor ziekenhuizen en abortusklinieken (of ZBC) naar provincie op 31 december 2024*.

Provincie	Ziekenhuizen	Klinieken	Totaal
Groningen	4	1	5
Friesland	4	--	4
Drenthe	3	--	3
Overijssel	5	2	7
Gelderland	9	1	11
Flevoland	1	1	2
Utrecht	4	1	5
Noord-Holland	13	6*	20
Zuid-Holland	16	2	18
Zeeland	2	1	3
Noord-Brabant	10	3	13
Limburg	5	1	6
BES-eilanden	1	--	1
Totaal	77	19	98

* daarnaast heeft Women on Waves voor haar zeiljacht 'Adelaide' een vergunning in het kader van de Wafz.

-- Geen abortuskliniek aanwezig

Tabel J: Aandeel tweede trimester behandelingen
Aandeel in tweede trimester behandelingen, naar ziekenhuizen en klinieken, 2011-2024.

Ziekenhuis

Jaar	Aantal	% van totaal tweede trimesterabortus
2011	813	13,0
2012	787	13,6
2013	842	14,6
2014	892	16,0
2015	924	16,1
2020	1.142	24,4
2021	1.210	25,4
2022	1.150	23,0
2023	1.152	23,0
2024	1.069	23,6

Kliniek

Jaar	Aantal	% van totaal tweede trimesterabortus
2011	5.422	87,0
2012	5.013	86,4
2013	4.927	85,4
2014	4.693	84,0
2015	4.807	83,9
2020	3.534	75,6
2021	3.549	74,6
2022	3.856	77,0
2023	3.864	77,0
2024	3.467	76,4

Totaal

Jaar	Aantal
2011	6.235
2012	5.800
2013	5.769
2014	5.585
2015	5.731
2020	4.676
2021	4.759
2022	5.006
2023	5.016
2024	4.536

Tabel K: Zwangerschapsafbrekingen per provincie

Aantal zwangerschapsafbrekingen per provincie, naar ziekenhuis of kliniek, met vermelding van aantal tweede trimesterabortussen, 2024.

Ziekenhuis

Provincie	Totaal	Waarvan 2 ^e trimester
Groningen	66	60
Friesland	127	12
Drenthe	88	4
Overijssel	104	93
Gelderland	160	142
Flevoland	466	2
Utrecht	160	150
Noord-Holland	690	267
Zuid-Holland	453	115
Zeeland	6	6
Noord-Brabant	163	141
Limburg	73	71
BES-eilanden	142	6

Kliniek

Provincie	Totaal	Waarvan 2 ^e trimester
Groningen	1.360	0
Friesland	--	--
Drenthe	--	--
Overijssel	2.613	0
Gelderland	2.606	141
Flevoland	1.075	0
Utrecht	2.642	663
Noord-Holland	11.112	2.022
Zuid-Holland	7.704	222
Zeeland	614	0
Noord-Brabant	5.331	220
Limburg	1.683	199
BES-eilanden	--	--

Totaal

Provincie	Totaal	Waarvan 2 ^e trimester
Groningen	1.426	60
Friesland	127	12
Drenthe	88	4
Overijssel	2.717	93
Gelderland	2.766	283
Flevoland	1.541	2
Utrecht	2.802	813
Noord-Holland	11.802	2.289
Zuid-Holland	8.157	337
Zeeland	620	6
Noord-Brabant	5.494	361
Limburg	1.756	270
BES-eilanden	142	6

-- Geen abortuskliniek aanwezig

Bijlage 6 – Besluitvorming

Prenatale diagnostiek; Verwijspatroon; overleg deskundigen; Tijdsverloop tussen datum eerste gesprek en behandeling.

Tabel L: Prenatale diagnostiek
Prenatale diagnostiek, in percentages, 2022 – 2024.

Abortus (mede) naar aanleiding van prenatale diagnostiek	2022	2023	2024
In abortuskliniek	444	632	394
In ziekenhuis	1.169	1.164	1.315
Totaal	1.613 (4,5%)	1.796 (4,6%)	1.709 (4,3%)

Sinds 2011 wordt via het Modelformulier van de Wafz-registratie een eventuele relatie tussen de zwangerschapsafbreking en prenatale diagnostiek geregistreerd met de vraag: ‘Hebben de resultaten van prenatale diagnostiek een reden voor de vrouw gevormd om te kiezen voor zwangerschapsafbreking?’. Door de aard van de registratie is niet te bepalen of dit in het eerste of in het tweede trimester was. Ook de diagnoses bij de prenatale diagnostiek zijn niet in de Wafz-registratie opgenomen.

Tabel M: Verwijspatroon
Verwijspatroon, in percentages van behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Verwijzer	2022 n=3.178 %	2023 n=2.895 %	2024 n=2.698 %
Niet verwezen	13,3	16,1	19,1
Huisarts	46,6	42,3	33,0
Andere abortus-kliniek	0,4	0,8	0,7
Arts tweede of derde lijn	13,2	13,7	17,2
Andere verwijzer	25,3	26,5	29,1
Niet ingevuld	1,2	0,6	1,0

Kliniek

Verwijzer	2022 n=29.055 %	2023 n=36.437 %	2024 n=36.740 %
Niet verwezen	41,3	79,5	83,8
Huisarts	48,9	14,8	10,6
Andere abortus-kliniek	1,2	0,6	0,5
Arts tweede of derde lijn	7,4	4,0	2,0
Andere verwijzer	0,5	0,5	0,5
Niet ingevuld	0,8	0,6	2,6

Totaal

Verwijzer	2022 n=32.233 %	2023 n=39.332 %	2024 n=39.438 %
Niet verwezen	38,9	74,8	79,4
Huisarts	48,7	16,8	12,2
Andere abortus-kliniek	1,1	0,6	0,5
Arts tweede of derde lijn	7,9	4,7	3,0
Andere verwijzer	2,6	2,4	2,4
Niet ingevuld	0,8	0,6	2,4

Tabel N: Overleg met andere deskundige

Overleg van de vrouw met andere deskundige naast de verwijzend of behandelend arts, in percentages van behandelde vrouwen, 2024*.

Deskundige	Ziekenhuis	Kliniek	Totaal
	n = 2.698 %	n = 36.740 %	n= 39.438 %
Maatschappelijk werker	13,4	0,6	1,6
Psycholoog/psychiater	1,3	0,2	0,3
Geestelijk raadspersoon	0,3	0,0	0,1
Klinisch genetisch centrum	18,2	0,1	1,5
(Academisch) perinataal centrum	12,3	0,1	1,1
Andere deskundige	4,4	0,3	0,7
Geen nader overleg	47,8	96,5	92,7

* Meerdere antwoorden mogelijk

Tabel O: Tijdsverloop

Tijdsverloop tussen datum eerste gesprek en behandeling**, in percentages van behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Aantal dagen	2022	2023	2024
	n=35.606 %	n= 39.332 %	n= 39.438 %
0 dagen	19,0	77,5	72,2
1 dag	1,7	1,5	1,5
2 dagen	1,3	1,3	1,5
3 dagen	1,5	1,2	1,3
4 dagen	1,1	1,3	1,3
5 dagen	2,3	1,4	1,3
6 dagen	16,9	1,9	1,7
7 dagen	12,8	2,6	2,1
8 dagen	7,6	1,5	0,8
9 dagen	5,4	1,3	0,7
10 dagen	4,5	1,1	0,5
> 10 dgn	25,8	6,1	4,1

** Per 1 januari 2023 is de minimale beraadtermijn als wettelijke verplichting komen te vervallen

Bijlage 7 – Behandeling

Behandelmethode; gebruik van anesthesie; complicaties.

Tabel P: Behandelmethode

Behandelmethode, in aantallen en percentages van behandelde vrouwen en naar ziekenhuis en kliniek, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Behandel-methode	2022	2023	2024
Medica-menteus	2.683 (88,8%)	2.620 (90,5%)	2.455 (91,0%)
Instrumenteel	162 (5,4%)	124 (4,3%)	91 (3,4%)
Combinatie (medicamen-teuze voor-behandeling)	159 (5,3%)	133 (4,6%)	117 (4,3%)
Anders	11 (0,4%)	11 (0,4%)	18 (0,7%)
Niet ingevuld	5 (0,2%)	7 (0,2%)	17 (0,6%)
Totaal	3.020	2.895	2.698

Kliniek

Behandel-methode	2022	2023	2024
Medica-menteus	10.446 (32,1%)	13.462 (36,9%)	13.796 (37,6%)
Instrumenteel	1.406 (4,3%)	5.016 (13,8%)	8.556 (23,3%)
Combinatie (medicamen-teuze voor-behandeling)	20.734 (63,6%)	17.959 (49,3%)	14.313 (39,0%)
Anders	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Niet ingevuld	0 (0,0%)	0 (0,0%)	75 (0,2%)
Totaal	32.586	36.437	36.740

Totaal

Behandel-methode	2022	2023	2024
Medica-menteus	13.129 (36,9%)	16.082 (40,9%)	16.251 (41,2%)
Instrumenteel	1.568 (4,4%)	5.140 (13,1%)	8.647 (21,9%)
Combinatie (medicamen-teuze voor-behandeling)	20.893 (58,7%)	18.092 (46,0%)	14.430 (36,6%)
Anders	11 (0,0%)	11 (0,0%)	18 (0,0%)
Niet ingevuld	5 (0,0%)	7 (0,0%)	92 (0,2%)
Totaal	35.606	39.332	39.438

Tabel Q: Gebruik van anesthesie

Gebruik van anesthesie tijdens de behandeling, in aantallen en percentages van behandelde vrouwen en naar ziekenhuis en kliniek, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Behandel-methode	2022	2023	2024
Geen	2.084 (69,0%)	2.026 (70,0%)	1.911 (70,8%)
Lokaal	169 (5,6%)	172 (5,9%)	103 (3,8%)
Intraveneus	470 (15,6%)	411 (14,2%)	344 (12,8%)
Combinatie	11 (0,4%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Anders*	205 (6,8%)	221 (7,6%)	254 (9,4%)
Niet ingevuld	81 (2,7%)	65 (2,2%)	86 (3,2%)
<i>Totaal</i>	<i>3.020</i>	<i>2.895</i>	<i>2.698</i>

Kliniek

Behandel-methode	2022	2023	2024
Geen	10.325 (31,7%)	13.400 (36,8%)	13.365 (36,4%)
Lokaal	2.738 (8,4%)	2.723 (7,5%)	2.640 (7,2%)
Intraveneus	19.191 (58,9%)	20.268 (55,6%)	20.706 (56,4%)
Combinatie	214 (0,7%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Anders*	1 (0,0%)	8 (0,0%)	0 (0,0%)
Niet ingevuld	117 (0,4%)	38 (0,1%)	29 (0,1%)
<i>Totaal</i>	<i>32.586</i>	<i>36.437</i>	<i>36.740</i>

Totaal

Behandel-methode	2022	2023	2024
Geen	12.409 (34,9%)	15.426 (39,2%)	15.276 (38,7%)
Lokaal	2.907 (8,2%)	2.895 (7,4%)	2.743 (7,0%)
Intraveneus	19.661 (55,2%)	20.679 (52,6%)	21.050 (53,4%)
Combinatie	225 (0,6%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Anders*	206 (0,6%)	229 (0,6%)	254 (0,6%)
Niet ingevuld	198 (0,6%)	103 (0,3%)	115 (0,3%)
<i>Totaal</i>	<i>35.606</i>	<i>39.332</i>	<i>39.438</i>

* Onder andere: algehele narcose; epidurale of spinale anesthesie; PCA pomp

Tabel R-a: Complicaties

Complicaties in aantallen* en percentages van behandelde vrouwen, 2024.

Ziekenhuis

Complicaties	Aantal	%
Geen	2.176	80,7
Behandeld in eigen instelling	473	17,5
Verwezen naar (ander) ziekenhuis	2	0,1
Niet ingevuld	47	1,7
<i>Totaal</i>	<i>2.698</i>	<i>100,0</i>

Kliniek

Complicaties	Aantal	%
Geen	35.842	97,6
Behandeld in eigen instelling	706	1,9
Verwezen naar (ander) ziekenhuis	77	0,2
Niet ingevuld	115	0,3
<i>Totaal</i>	<i>36.740</i>	<i>100,0</i>

Totaal

Complicaties	Aantal	%
Geen	38.018	96,4
Behandeld in eigen instelling	1.179	3,0
Verwezen naar (ander) ziekenhuis	79	0,2
Niet ingevuld	162	0,4
<i>Totaal</i>	<i>39.438</i>	<i>100,0</i>

Tabel R-b: Indien complicatie is behandeld in eigen instelling*

Ziekenhuis

Complicatie	Aantal	%
Bloedverlies >500 ml	137	24,6
Incomplete abortus	355	63,7
Letsel aan uterus	2	0,4
Infectie	7	1,3
Bijwerkingen medicatie	0	0,0
Andere complicatie	56	10,1
<i>Totaal</i>	<i>576</i>	<i>--</i>

Kliniek

Complicatie	Aantal	%
Bloedverlies >500 ml	38	5,2
Incomplete abortus	599	81,8
Letsel aan uterus	30	4,1
Infectie	13	1,8
Bijwerkingen medicatie	13	1,8
Andere complicatie	39	5,3
<i>Totaal</i>	<i>732</i>	<i>--</i>

Totaal

Complicatie	Aantal	%
Bloedverlies >500 ml	175	13,6
Incomplete abortus	954	74,0
Letsel aan uterus	32	2,5
Infectie	20	1,6
Bijwerkingen medicatie	13	1,0
Andere complicatie	95	7,4
<i>Totaal</i>	<i>1.289</i>	<i>--</i>

* Meerdere complicaties mogelijk per patiënt.

De registratie van complicaties is niet verplicht conform de Wafz. Complicaties manifesteren zich pas enkele dagen tot weken na de behandeling en registratie. Deze registratie geeft dus geen volledig beeld.

Bijlage 8 - Nazorg

Nacontrole; anticonceptiekeuze na behandeling.

Tabel S: Nacontrole
Nacontrole, in aantallen en percentages van behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Nacontrole	2022	2023	2024
In behandel-centrum	2.678 (88,7%)	2.532 (87,5%)	2.368 (87,8%)
Bij verwijzer	45 (1,5%)	107 (3,7%)	153 (5,7%)
Elders	4 (0,1%)	5 (0,2%)	5 (0,2%)
Geen nacontrole	196 (6,5%)	150 (5,2%)	119 (4,4%)
Niet ingevuld	97 (3,2%)	101 (3,5%)	53 (2,0%)
Totaal	3.020	2.895	2.698

Kliniek

Nacontrole	2022	2023	2024
In behandel-centrum	12.785 (39,2%)	17.833 (48,9%)	20.245 (55,1%)
Bij verwijzer	14.352 (44,0%)	8.687 (23,8%)	4.761 (13,0%)
Elders	3.610 (11,1%)	6.399 (17,6%)	3.611 (9,8%)
Geen nacontrole	1.738 (5,3%)	3.357 (9,2%)	7.423 (20,2%)
Niet ingevuld	101 (0,3%)	161 (0,4%)	700 (1,9%)
Totaal	32.586	36.437	36.740

Totaal

Nacontrole	2022	2023	2024
In behandel-centrum	15.463 (43,4%)	20.365 (51,8%)	22.613 (57,3%)
Bij verwijzer	14.397 (40,4%)	8.794 (22,4%)	4.914 (12,5%)
Elders	3.614 (10,1%)	6.404 (16,3%)	3.616 (9,2%)
Geen nacontrole	1.934 (5,4%)	3.507 (8,9%)	7.542 (19,1%)
Niet ingevuld	198 (0,6%)	262 (0,7%)	753 (1,9%)
Totaal	35.606	39.332	39.438

Tabel T: Anticonceptie na behandeling

Anticonceptie na de behandeling, in aantallen en percentages van behandelde vrouwen, 2022 – 2024.

Ziekenhuis

Anti-conceptie na behandeling	2022	2023	2024
Voor-geschreven	726 (24,0%)	667 (23,0%)	477 (17,7%)
Verwezen naar huisarts	967 (32,0%)	905 (31,3%)	810 (30,0%)
Geen anticonceptie gewenst	536 (17,7%)	501 (17,3%)	580 (21,5%)
Niet besproken	622 (20,6%)	588 (20,3%)	653 (24,2%)
Niet ingevuld	169 (5,6%)	234 (8,1%)	178 (6,6%)
Totaal	3.020	2.895	2.698

Kliniek

Anti-conceptie na behandeling	2022	2023	2024
Voor-geschreven	13.709 (42,1%)	16.654 (45,7%)	19.719 (53,7%)
Verwezen naar huisarts	17.022 (52,2%)	16.771 (46,0%)	12.699 (34,6%)
Geen anticonceptie gewenst	1.321 (4,1%)	2.484 (6,8%)	2.326 (6,3%)
Niet besproken	237 (0,7%)	315 (0,9%)	363 (1,0%)
Niet ingevuld	297 (0,9%)	213 (0,6%)	1.633 (4,4%)
Totaal	32.586	36.437	36.740

Totaal

Anti-conceptie na behandeling	2022	2023	2024
Voor-geschreven	14.435 (40,5%)	17.321 (44,0%)	20.196 (51,2%)
Verwezen naar huisarts	17.989 (50,5%)	17.676 (44,9%)	13.509 (34,3%)
Geen anticonceptie gewenst	1.857 (5,2%)	2.985 (7,6%)	2.906 (7,4%)
Niet besproken	859 (2,4%)	903 (2,3%)	1.016 (2,6%)
Niet ingevuld	466 (1,3%)	447 (1,1%)	1.811 (4,6%)
Totaal	35.606	39.332	39.438

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk

www.igj.nl

Aan

Staatssecretaris SJPS

Deadline: 23 oktober
2025

nota

TER BESLISSING

Aanbieding IGJ jaarrapportage Wafz 2024

20/10

Publieke Gezondheid

Opgesteld door

Datum

15 oktober 2025

Kenmerk

4242270-1090073-PG

Zaaknummer

1090073

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

De IGJ brengt jaarlijks verslag uit over de in Nederland uitgevoerde zwangerschapsafbrekingen (tot 24 weken zwangerschapsduur). De rapportage over het jaar 2024 wordt op 23 oktober om 11.00 uur gepubliceerd door de IGJ. U biedt de rapportage aan de Tweede Kamer aan.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met verzending van de IGJ jaarrapportage Wet afbreking zwangerschap (Wafz) aan de Tweede Kamer op 23 oktober om 11.00 uur.

3. Kernpunten

De IGJ jaarrapportage is gebaseerd op de gegevens die de abortusklinieken en ziekenhuizen aan de inspectie aanleverden, conform de verplichting in de Wafz. De jaarrapportage bestaat uit twee documenten: een factsheet en een bijlage. Voor beide documenten geldt embargo tot 23 oktober 11.00 uur. Op dat tijdstip wordt de rapportage aan de Tweede Kamer aangeboden. De IGJ publiceert de rapportage op hetzelfde moment op haar website.

In 2024 werden in totaal 39.438 zwangerschapsafbrekingen uitgevoerd, 106 meer dan in 2023. Het aantal zwangerschapsafbrekingen bij Nederlandse vrouwen was 35.647, dat is 377 minder dan in 2023. Bij buitenlandse vrouwen vonden 3.132 zwangerschapsafbrekingen plaats, 129 minder dan het jaar ervoor. In 2024 werd 659 keer een afbreking geregistreerd voor een vrouw met woonplaats 'onbekend'. In 2023 was dat aantal 47. Het is niet bekend wat de oorzaak van de stijging is in deze categorie.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De abortuscijfers hebben sinds de stijging van het aantal abortussen in 2022 veel politieke aandacht gekregen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De IGJ heeft de expertisecentra Rutgers en Fiom, en het Nederlands Genootschap van Abortusartsen (NGvA) geïnformeerd met een embargo versie van de jaarrapportage.

c. *Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld*
n.v.t.

d. *Gevolgen administratieve lasten*
n.v.t.

e. *Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties*
n.v.t.

f. *Juridische aspecten haalbaarheid*
n.v.t.

g. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*
De publicatiedatum is afgestemd met de IGJ.

h. *Toezeggingen*
n.v.t.

i. *Fraudetoets*
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

15 oktober 2025

Kenmerk

4242270-1090073-PG